

De boodschap van Lucas

Themapreek 26 februari 2017

Wat is een evangelie?

- Vier geschriften in het Nieuwe Testament
- Mattheus, Marcus, Lucas en Johannes
- Wat jaartallen op een rijtje:
 - Ongeveer 30 na Christus: Sterven en opstanding van Jezus
 - 50-65 na Christus: brieven van Paulus
 - 65 na Christus: evangelie van Marcus
 - 80 na Christus: evangelie van Mattheüs en Lucas
 - 90 na Christus: evangelie van Johannes
- Afstand tussen leven van Jezus en schrijven evangelie

- Mondelinge overlevering. Wie is Jezus?
- 1 Korinthe 15 vers 3:

‘Want ik heb u ten eerste overgeleverd wat ik ook ontvangen heb, dat Christus gestorven is voor onze zonden, overeenkomstig de Schriften.’

Lucas 1 vers 1-4

¹ Nadat reeds velen zich tot taak hebben gesteld om een verslag te schrijven over

de gebeurtenissen die zich in ons midden hebben voltrokken,

² en die ons zijn overgeleverd door degenen die vanaf het begin ooggetuigen zijn geweest en dienaren van het Woord zijn geworden,

³ leek het ook mij goed om alles van de aanvang af nauwkeurig na te gaan

en deze gebeurtenissen in ordelijke vorm voor u, hooggeachte Theofilus, op schrift te stellen,

⁴ om u te overtuigen van de betrouwbaarheid van de zaken waarin u onderricht bent.

- Evangelie: 'antieke' biografie
 - Hoofdpersoon staat centraal
 - Chronologie niet het allerbelangrijkst
 - Hoeft ook niet uitpuittend te zijn
 - Juist ruimte voor eigen accenten
- Evangelie:
 - Focus op laatste levensjaren van hoofdpersoon Jezus
 - Extreem veel aandacht voor laatste week van diens leven

- Reden om evangelie te schrijven: dat ook komende generaties 'mensen van de Weg' weten hoe het allemaal begonnen was → 'geschiedenissen van een begin'
- Marcus 1 vers 1:
 - Het begin van het evangelie van Jezus Christus, Zoon van God.
- Het verhaal houdt niet op; alle lezers worden uitgenodigd om mee te gaan doen in de voortgaande geschiedenis.

Waarom zijn er vier evangeliën?

- De blikrichting is 'terugkijkend door kruis en graf heen'.
- Jezus is voor schrijver en lezers steeds de gekruisigde, die nu leeft.
 - 'Opstaan' als voorbeeld.
- Elke evangelist had zijn eigen doel met het schrijven. De doelgroep is verschillend. Er worden eigen accenten gelegd.
- Dus: niet harmoniseren, maar de eigenheid waarderen als een uniek facet van de diamant die het leven van Jezus is!

Wat is de relatie tussen de evangeliën?

- Er zijn wel degelijk veel overeenkomsten
- Synoptische evangeliën = 'samen zien'. Mattheus, Marcus en Lucas
- Ze maakten gebruik van dezelfde bronnen, soms ook van elkaars werk
- Marcus is het oudste. Mattheus en Lucas gebruikten Marcus. Ook hadden ze beiden dezelfde ándere bron. En ze hadden natuurlijk hun eigen bronnen en herinneringen.
- Juist doordat ze soms dezelfde bronnen gebruiken kunnen we ontdekken waar ze hun eigen accenten leggen.

Wie was Lucas?

- Schrijver van het evangelie, en van Handelingen. Meeste pagina's Nieuwe Testament zijn van zijn hand.
- Centrale thema: de universaliteit (wereldwijde strekking) van het Koninkrijk van God.
- Lucas was zelf van oorsprong een heiden. Kolossenzen 4.
- Hij was hoog opgeleid. Dokter. Geschiedschrijver.
- Hij was ooggetuige van het werk van o.a. Paulus.
- God schakelt mensen in met hun eigen ervaringen en kwaliteiten. Ook ons! Om het evangelie te delen!

Opbouw van het evangelie

- Proloog. 1:1-4
 - Geboorteverhalen; voorbereiding op bediening. 1:5-4:13
 - Bediening in Galilea. 4:14-9:50
 - Reis naar Jeruzalem. 9:51-19:40
 - Jezus in Jeruzalem. 19:41-24:

Belangrijk om niet alleen fragmenten te lezen! Tip
Veertigdagentijd?

Centrale thema's

Wereldwijde, universele strekking van het heil in Christus.

1. Rol van de heilige Geest
2. Aandacht voor mensen in de marge van de samenleving. 'Armen'
 - Vrouwen
 - Zieken en anderen die lijden
 - Zondaren en onreinen
 - Rijken en armen
3. Gebed
4. Het plan van God met kerk en wereld

Lucas was een man die de blik naar buiten had gericht.

Want Gods plan gaat verder dan onze grenzen.

Daarom worden ook wij uitgenodigd om het evangelie niet voor onszelf te houden.

In de kracht van de heilige Geest